

tíðindablaðið **sosialurin**

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirkjallingur:
Krisjan Dahl
Bláðólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Reynsatindur surimi og Skála

oddagrein

FÍGGJARNEVNDIN avgjörði í gjár, at Reynsatindur eigur at umvælast á Skála Skipasmiðju, og vil mæla landsstýrinum til hetta. Mett verður, at hetta er skilabesta loysnin í hesum máli.

SKULU vit ganga eftir tí, sum reiðarin á Reynsatindi fær fram her í blaðnum í dag, so er tað ikki víst, at reiðarin á Reynsatindi vil góðtaka at umbyggja á Skála. Nú er so spurningurin, hvørjar treytir og hvat innihald annars er í tí avgerð, sum figgjarnevndin hevur tikið.

VERÐUR avleiðingin av hesi avgerð figgjarnevndarinnar, at Reynsatindur verður lagdur og kanska ikki fer í drift aftur enn á sinni, so er tað spurningurin, hvat er vunnið við at trumfa íggjagnum at umvæla skipið á Skála.

TAÐ skal ikki vera nakað dultmál, at vit meta tað vera rættan politikk at umvæla og byggja skip í Føroyum, har hetta letur seg gera, og har hetta er rætt og beint. Men hetta má og skal ikki gerast fyri einhvønn prís.

ER prísurin í hesum forinum, at Reynsatindur kanska gleppur okkum av hondum, at vit her missa ein møguleika av álvara at fara at veiða og víðgera svartkjaft til matna, at vit ikki sleppa at royndu ta føroysku pumpuútgjerdina, sum skal kollvelta svartkjaftaveiðuna, og at øll ætlanin um at fara í gongd við surimi-framleiðslu í Føroyum dettur niðurfyri, so var henda avgerð figgjarnevndarinnar betri ógjörð.

EITT er tað at hava sum stavn-hald, at vit skulu umvæla og byggja í Føroyum. Men vit vita, at í hesum eina forinum við Reynsatindi stendur so nógv uppá spæl, at tað er frægast at fremja útbyggingina, har hon kann fáast skjótast frá hondini.

NÚ er so spurningurin, hvat víðari hendir við hesum skipi og øllum teimum ætlanum sum skuldu fremjast umborð! Hvat við surimilinjuni, og hvat við Bluenorth, kunnu vit spyrja! Og um nú skipið kemur á aðrar hendur, hvør sigur tá, at hesar eru kønar at reka svartkjaftaveiðu.

HVAT viðvíkur nýggja reiðaranum, so vita vit, at hann hevur bæði skil og hegri fyri hesi veiðu.

jamú

Bæði konstruktivur og destruktivur

Tað tykist ikki sum fólk her um leiðir veit nakað um ta ovurhonds positivu ávirkan, profeturin Muhammed hevði á sína samtið og eftirtið sera víða í heiminum. Fólk sýnist bara at hava kunneika um tað negativa við Islam — fanatismu og hat, piskað upp av leiðarum, ið harðræðisliga hava sett seg oman á vanliga fólk ið rættvísissessin við átrúnaðum í hendi sum kúganarmaskinari.

Fyri at skilja betur er neyðugt at hugsa eitt sindur um, hvussu stóran var fyri stuttum 1400 ár um síðani, har Muhammed steig fram í Hinaz oyðimørkini á arabisku hálvøynni, har fólk høvdu síðir og vanar hjá oyðimarkar-búgvng og har tørvurin á útbúgvng og vitan var ógmeina stórur.

Tær arabisku stammurnar livdu í grovasta bargabú og av at ræna. Luttóku tí i bardögum og kriggi í heilum, drupu hvønnannan, rændu og herjaðu á ognir hjá hvørjum øðrum, tóku kvinnur og børn til fangar við sølu til fremmand fyrir eyga, og mong vórðu soleiðis trælir. Hjá Bani-Tamin stammuni var so ógvísligt, at har var gamal síður at seta gentubørn út ella enntá at jarða tey livandi.

Muhammed, ið var vitni til allan henda óhugnaliga harðskap, flýddi eftir at hava verið forfylgdur í 13 ár. Sjálvt tá tóku mótsøðufólk seg saman til tess at útrudda hann og viðhaldsfólk hansara. Og lærisevinnarnir hjá honum

vórðu forfylgdur lika til táverandi Abbessinu.

Hesar umstøður, og t.d. at sakleys børn og konufólk vórðu kúgað og gjörð fangar, bóru í sær at Muhammed og viðhaldsfólk hansara tóku til vápna. At tey ikki vildu geva seg undir hesar villu stammur er á ongan hátt at filast á, tvørturimóti. Men seinni eru stórar misskiljingar ferdar fram av fólk, ið hevur sæð størsta størleika í dirvi og úthelling av blóði. Og tá hava hesi fólk fylgt teimum ymisku ytru islamsku forskriftunum, sum eitt nú 5 ferðir dagliga at venda sær móti Mekka í bøn.

Í einum soverðnum landi millum fólk á soverðnum støði, skapti tann óskulaði Muhammed eina bók, Koranina, ið við einum væltalandi og góðum stili gjørdist grundarlagið undir eini siðmenning, byggjandi á hinum guddómliugu lógum, eginleikum og fullkomilgleikum.

Nógv eysturlendsk fólkasløg eru vórðin uppald undir skugganum av Islam, og í miðeldini, ið varð so dimm fyrir Europu, vórðu tey arabisku fólkasløgin fremri enn hini heimsins londini í lærðomi, list, steddfrøði, siðmenning, stjórnaformum og øðrum visindum.

Hetta er dømi um konstruktivan átrúna. Í dag er Iran av sonnum dømi um destruktivan. Soleiðis kann eisini siggjast á kristindómin. Tað eru mong fyrbrigdi við ótrú-

liga góðari ávirkan, ið á ein hátt kunnu kallast kristin. Nevnst kann miskunnsemi, umsorgan og blidni. Og ikki at gloyma allir teir kristiliga inspiraðu humaniteru stovnarir.

Onkur hevur í bløðunum lagt heldur stóra herðslu á tað destruktiva í kristindóminum, hevur einki nevnt um nakað gott við honum. Og onkur annar hevur hinvegin av øllum alvi naivt roynt at vart henda átrúna og uttan at taka nakað ringt við, hóast søgan er full av órættvís framd í hansara navni. Jesus hevur verið gjörður til syndabukk! Hann, sum bað Pætur um at koyra svørðið í slíðan aftur, tá rómverjar komu eftir honum. Kristus var imóti vápnánýtislu, og nakað annað er, hvat navn hansara hevur verið nýtt til seinni. Hansara meistarlugu líknisi koma í allar ævir at standa sum rimmarfastir andaligir sannleikar og ótømandi keldur til gátur á ófatiliga hegum stigi, menniskjunum til stóra nyttu og gleði. Nakað heilt annað er so alt tað tvætlíð, hansara persónur seinni er vórðin misnýttur til av fólk, ið eftir øllum at døma púrt einki hevur fatað av hansara orði. — Átrúnin kann vera bæði konstruktivur og destruktivur.

Búi Tyril

Terror í tí smáa

Í Sosialinum nr. 113 skrivur ein lesari um mikrofonterror og spyr, antin hann er einsamallur um at kenna henda terror ella ikki.

Tað er hann ikki. Vit hava fingið sendandi eina grein úr Danmark frá Oddvør Johansen. Henda greinin varð skrivað aftaná summarfrítíðina í Føroyum og er hugleiðingar um sama evni. Hon varð eisini lisiin upp á eini kvöldsetu í føroyingafelagnum í Ballerup.

Vit prenta greinina:

Vit kenna øll til terror av onkrum slagi. Í tí smáa, í hjúnarlagnum ella á arbeisplássinum. Vit kunnu eisini lata okkum terrorisera av okkara egnum børnum, av tingum, av dalking beint við ella úti í náttúruni. Vit kunnu lata

okkum terrorisera av larmi.

Eg búið einaferð í húsi við einum terrorist. Ja, ikki einum sum legði bumbur og soverðið, nei, lat meg kalla hann baðiverilsisterrorist. Eg var seytjan ár tá og var ar-

beiðskona hjá einum hjúninum í Havn. Maðurin var stjóri, og hann var bara hampuligur og fittur, góður við konuna, góður við barnini og ikki smáligur í pengum.

Men tað var hetta við honum, at hann var tað eg rópi baðiverilsisterroristur. Hvussu tá?

Jú, hvønn morgun tá hann var farin til arbeiðis var tað eg, sum skuldi gera reint aftaná honum á baðiverilsinum. Tit skuldu sæð. Alt var svansað út. Vatn á gólvnum, sápu-skúm á veggnum, hár í vaskinum, tálk í baðikarinum, barberskúm á speglinum, skitin undirklæðir, vátir lappar og so víðari og so víðari. Men tá eg hugdi út gjøgnum vind-eygað, sá eg akkurat í